

אלרגיה חמורה והשימוש במזרק אפינפרין/ "אפיפן"

מהי תגובה אלרגית חמורה (אנפילקסיס)?

מדובר בתגובה **מסכנת חיים** המתפתחת במהירות רבה, לעיתים תוך מס' דקות לאחר חשיפה לאלרגן מסויים, כגון: מזון ספציפי, רעלני חרקים, תרופות וכו'.
מכיוון שהקשר שבין תגובה אלרגית לאלרגן אינו תמיד ברור, חשוב שזיהוי האלרגיה ייקבע על ידי אלרגולוג, אשר גם ייתן הנחיות פרטניות לזיהוי סימני אלרגיה, דרכי הטיפול ברמות שונות של תגובה אלרגית והדרכה לטיפול במקרי אנפילקסיס.

איך ניתן לזהות אנפילקסיס?

מדובר בתגובה פתאומית של מערכת כלי הדם, הנשימה, או העצבים בתגובה לחשיפה לאלרגן. הסימנים כוללים:

- נפיחות ניכרת בלשון ו/או שפתיים, קושי בבליעה, צרידות, סטרידור
- קוצר נשימה, צפצופים או שיעול פתאומי
- חיוורון, כחלון, דופק חלש, סחרחורת
- ערפול הכרה

שילוב של סימנים קלים יותר **בשתי** מערכות נחשבים אף הם לתגובה אנפילקטית, למשל:

- אף: גרד, נזלת התעטשויות
- פה: גרד בלוע
- עור: תפרחת, גרד מופשט
- דרכי עיכול: בחילה, הקאות, כאב בטן, שלשולים

בכל חשד לאנפילקסיס יש להתקשר מידיית למד"א

ובהדרכה טלפונית, להזריק אפיפן באופן מידי!

טיפול מידי באפיפן

אפיפן מסייע לגוף להתמודד עם מצב האלרגיה ע"י הזרקה לגוף גירסה סינתטית של אפינפרין (אדרנלין), שתפקידו להגביר את קצב הלב, להרחיב את דרכי הנשימה ולכווץ את כלי הדם, ולצמצם את הסיכון לתמותה.

הערכה מכילה 2 מזרקים לטיפול (למקרה שהמטופל נדרש למנה נוספת), ומזרק נוסף לתרגול (בצבע אפור). קיימות ערכות נפרדות למבוגרים (במינון 0.3 מ"ג - תווית צהובה), ולילדים (במינון 0.15 מ"ג - תווית ירוקה).

מידע נוסף בנושא אלרגיה - ניתן למצוא באתר המשרד

<https://go.gov.il/moh-allergy>

אופן השימוש במזרק האפיפן*

EPINEPHRINE
0.3 MG/0.3 ML
Solution for injection I.M.

למבוגרים מעל משקל 30 ק"ג

EPINEPHRINE
0.15 MG/0.3 ML
Solution for injection I.M.

ילידים עד משקל 30 ק"ג

שלב 1: הוצאת המזרק מתוך נרתיק הפלסטיק

1. פתח את המכסה הצהוב של נרתיק הפלסטיק של אפיפן, או את המכסה הירוק של נרתיק הפלסטיק של אפיפן ילדים (איור מס' 1)
2. הוצא את המזרק על ידי הטיה והחלקת המזרק מתוך נרתיק הפלסטיק (איור מס' 2)
3. אחוז במזרק בכף היד (כף היד כרוכה מסביב למזרק כמו אגרוף) כאשר הקצה הכתום מופנה כלפי מטה. ביד השנייה משוך ישר וכלפי מעלה ושחרר את מכסה הביטחון הכחול מבלי לכופפו או לעקמו (איור מס' 3)

שים לב:

- המחט יוצאת מהקצה הכתום
- אין להניח את האצבעות או היד מעל הקצה הכתום, כדי למנוע הזרקה בשוגג.
- אם הזרקת לעצמך בשוגג, יש לפנות מיד לבית חולים לקבלת עזרה.

שלב 2: הזרקה

- אם הינך מזריק לילד צעיר, אחוז בחוזקה ברגלו כך שהרגל לא תזוז בעת ההזרקה כדי למנוע פציעות בעת ההזרקה
1. מקם את הקצה הכתום של המזרק כנגד אמצע הירך, בצידה החיצוני של הירך בזווית ישרה (אנכית לירך)
 2. תוך כדי תנופה הצמד את המזרק ודחוף אותו בחוזקה לירך החיצונית עד השמעת "קליק", ה"קליק" הוא סיגנל לכך שההזרקה החלה (איור מס' 4)
 3. החזק את המזרק יציב וצמוד לירך במשך 3 שניות (ספור לאט 1,2,3) (איור מס' 5)
 4. הורד את המזרק מהירך. מכסה המזרק הכתום יתארך ויכסה את המחט, אם המחט עדין גלויה, אל תנסה להשתמש במזרק שנית (איור מס' 6)
 5. עסה את מקום ההזרקה במשך 10 שניות (איור מס' 7)

